

Výroční zpráva

Etické komise České republiky

pro ocenění účastníků odboje a odporu proti

komunismu

za rok 2017

Úvod

Etická komise České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu (dále jen „Etická komise“) je nezávislým správním orgánem, který rozhoduje podle § 7 odst. 1 zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon „č. 262/2011 Sb.“), především o odvoláních proti rozhodnutím Ministerstva obrany České republiky (dále jen „Ministerstvo obrany“) podle § 6 odst. 3 a 6 téhož zákona. S účinností od 1. srpna 2016 byl podstatně novelizován zákon č. 262/2011 Sb.¹, přičemž tato novela i významně rozšířila působnost Etické komise jako správního orgánu. Etická komise je od účinnosti této zatím poslední novely příslušná i k provedení přezkumného řízení nebo k rozhodnutí o obnově řízení ve věcech řízení dle zákona č. 262/2011 Sb. Etická komise tedy není poradním nebo obdobným orgánem jako např. rozkladová komise ministra, nýbrž je správním orgánem vykonávajícím veřejnou moc při rozhodování o subjektivních právech jednotlivých žadatelů o vydání osvědčení účastníků odboje a odporu proti komunismu.

Etická komise se skládá z devíti členů. Po dvou členech volí Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, Senát Parlamentu ČR, vláda ČR a Rada Ústavu pro studium totalitních režimů, jednoho člena jmenuje prezident republiky. Předsedu Etické komise volí vláda ČR z členů volených vládou (§ 7 odst. 2 zákona č. 262/2011 Sb.).

V prvním funkčním období se komise skládala jednak z osobností, které jsou samy mimo jiné i držiteli osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu, nebo z osobností, které se svou činností zasadily o přijetí zákona č. 262/2011 Sb., anebo se dlouhodobě zabývají problematikou totalitních režimů, tj. Mgr. Jiřího Kauckého, předsedy Etické komise, PhDr. Prokopa Tomka, Ph.D., místopředsedy Etické komise, JUDr. Stanislava Devátého, Dr., PhDr. Marie Rút Křížkové, JUDr. Jana Kudrny Ph.D., MVDr. Jiřího Lišky, Miloslava Nerada, Mgr. Miloše Rejchrt a prof. PhDr. Jana Sokola, CSc.

Vzhledem ke končícímu funkčnímu období prvních členů komise, kteří byli postupně voleni a jmenováni v letech 2011 až 2012 představiteli veřejné moci uvedenými výše (funkční období devíti členů Etické komise je pětileté, přičemž tatáž osoba může být zvolena nanejvýše dvakrát za sebou), započalo docházet koncem roku 2016 a počátkem roku 2017 k postupné obměně Etické komise. Radou Ústavu pro studium totalitních režimů byli zvoleni Ludmila Rakušanová a doc. JUDr. Petr Pithart, CSc. a nahradili tak pro druhé funkční období Miloslava Nerada a PhDr. Marii Rút Křížkovou. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR na místo JUDr. Stanislava Devátého, Dr. zvolila PhDr. Jiřího Rajlichu a Senát Parlamentu ČR na místo JUDr. Jana Kudrny Ph.D. zvolil PhDr. Petra Blažka Ph.D. Předseda Etické komise, Mgr. Jiří Kaucký a prof. PhDr. Jan Sokol, Ph.D., CSc. byli vládou ČR zvoleni i pro druhé funkční období. Mgr. Jiří Kaucký byl též znovuzvolen do funkce předsedy Etické komise.

Ke dni 31. prosince 2017 nebyl ukončen jmenovací proces člena Etické komise jmenovaného prezidentem republiky na místo MVDr. Jiřího Lišky, kterému funkční období skončilo na počátku roku 2017.

Působnost Etické komise upravuje ustanovení § 7 zákona č. 262/2011 Sb. Podmínky a principy, kterými se Etická komise při své činnosti řídí, upravuje zejména zákon

¹ Zákonem č. 195/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů.

č. 262/2011 Sb., zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a další související zákony.

Etická komise poskytuje informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“). Dokument obsahující povinně zveřejňované údaje dle § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. je zveřejněn na úřední desce Etické komise v budově Úřadu vlády ČR a na jejích internetových stránkách na adrese www.etickakomise.cz a na internetových stránkách Úřadu vlády České republiky www.vlada.cz².

Činnost Etické komise

Etická komise zahájila činnost na svém prvním jednání dne 11. června 2012. Odborné, organizační a materiální zabezpečení plnění úkolů Etické komise zajišťuje na základě zákona č. 262/2011 Sb.³ a usnesení vlády České republiky č. 332/2012, o materiálním zabezpečení činnosti Etické komise České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu, ze dne 9. května 2012 Sekretariát Etické komise České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu (dále jen „sekretariát“).

Funkci sekretariátu vykonává dle čl. 8 odst. 1 Jednacího řádu Etické komise samostatné oddělení zařazené na Úřadu vlády České republiky. V rámci sekretariátu je systemizováno 7 služebních míst, z nichž jedno tvoří vedoucí oddělení. Vedoucí oddělení plní dle čl. 8 odst. 1 jednacího řádu Etické komise rovněž funkci tajemníka Etické komise, jehož prostřednictvím ukládá Etická komise sekretariátu úkoly. Hlavní činnost sekretariátu spočívá ve vypracovávání návrhů rozhodnutí Etické komise o odvoláních proti rozhodnutím Ministerstva obrany, kterými jsou zamítány žádosti o vydání osvědčení účastníků odboje a odporu proti komunismu, a v přípravě konceptů dalších dokumentů (usnesení, vyjádření) vydávaných Etickou komisí a v odborném, organizačním, finančním a materiálním zabezpečení její činnosti.

Etická komise obdržela v roce 2017 prostřednictvím sekretariátu 61 spisů. V roce 2017 se uskutečnilo 14 jednání Etické komise, na kterých bylo projednáno 83 spisů, které byly Etické komisi postoupeny v letech 2016 a 2017. Z toho 81 případů projednaných Etickou komisí v roce 2017 bylo řešeno jako odvolání podle § 81 a násl. správního řádu a 2 případy byly posouzeny jako opatření proti nečinnosti správního orgánu dle § 80 a násl. správního řádu. V jednom případě Etická komise projednávala žádost účastníka řízení o opatření proti nečinnosti dle § 80 a násl. správního řádu. Právní moci pak nabyla všechna rozhodnutí o odvoláních a opatření proti nečinnosti projednaných v roce 2017.

Nárůst nápadu spisové agendy⁴, který započal v druhé polovině roku 2014 (kdy oproti roku 2013 došlo k nárůstu o 170 %) a trval v roce 2015 (kdy oproti roku 2013

² <http://www.vlada.cz/cz/ppov/eticka-komise-cr/eticka-komise-ceske-republiky-pro-oceneni-ucastniku-odboje-a-odporu-proti-kunizmu-98358/>

³ Konkrétně bylo toto zakotveno novelou zákona č. 262/2011 Sb. (zákon č. 250/2014 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o státní službě, účinný od 01.01.2015), kdy byl do § 7 zákona č. 262/2011 Sb. vložen odst. 8: „Výkon působnosti Komise a její ostatní činnost odborně, organizačně, finančně a materiálně zabezpečuje Úřad vlády České republiky. Komise se pro tyto účely považuje za organizační jednotku Úřadu vlády České republiky.“

⁴ Jedná se o spisy týkající se hlavní agendy Etické komise, tj. vyřizování odvolání proti rozhodnutím Ministerstva obrany o zamítnutí žádosti o udělení osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu dle § 6 odst. 3 zákona č. 262/2011 Sb.

obdržela Etická komise o více než 235 % spisů za rok 2013), se v letech 2016 a 2017 zastavil. Již na počátku roku 2017 bylo nicméně možné pozorovat nárůst spisů agendy nové působnosti Etické komise, především co do podnětů k provedení přezkumných řízení, který dosáhl v roce 2017 rekordního množství.

Etická komise se stále potýká se zvyšující se skutkovou a právní složitostí případů. V roce 2017 zaměstnanci zařazení v sekretariátu za účelem přípravy jednání Etické komise prostudovali cca 173 700 stran spisového materiálu, tj. v průměru přibližně 1 500 stran na jeden spis. V této souvislosti Etická komise poukazuje na skutečnost, že ke složitosti posuzování jednotlivých případů přispívá i skutečnost, že od podzimu 2015 zpracovával Archiv bezpečnostních složek odborná stanoviska dle § 6 odst. 3 zákona č. 262/2011 Sb. v nové podobě, kdy bylo ustoupeno od podrobnější rešerše z archivních materiálů, a rešerše byly zpracovávány formou odkazů na jednotlivé listiny z archivních materiálů.

Z 83 projednaných spisů Etická komise ve 43 případech rozhodla podle § 90 odst. 5 správního řádu o zamítnutí odvolání účastníka řízení a potvrdila rozhodnutí Ministerstva obrany. Etická komise v 9 případech rozhodla podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu o zrušení rozhodnutí Ministerstva obrany a vrácení věci k novému projednání. Rovněž v 9 případech bylo odvolací řízení zastaveno usnesením podle § 90 odst. 4 ve spojení s § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu. Ve 3 případech bylo Etickou komisí rozhodnuto podle § 92 odst. 1 správního řádu o zamítnutí odvolání z důvodu nedodržení zákonné odvolací lhůty, z toho v jednom případě posoudila Etická komise opožděné odvolání jako podnět k zahájení přezkumného řízení, na základě kterého zrušila podle § 98 ve spojení s § 97 odst. 3 správního řádu rozhodnutí Ministerstva obrany a věc vrátila k novému projednání.

V roce 2017 Etická komise změnila podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu v 16 případech rozhodnutí Ministerstva obrany tak, že rozhodla o vydání osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu dle § 6 odst. 1 ve spojení s odst. 3 zákona č. 262/2011 Sb. V jednom případě Etická komise rozhodla o udělení osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu podle § 6 odst. 1 ve spojení s odst. 3 zákona č. 262/2011 Sb., se kterým se pojí postavení válečného veterána (§ 5 zákona č. 262/2011 Sb.).

Jak bylo uvedeno výše, Etická komise posoudila dvě odvolání proti rozhodnutím Ministerstva o zamítnutí žádosti o udělení osvědčení ve 2 případech jako žádost o učinění opatření proti nečinnosti, přičemž v obou případech usnesením rozhodla dle § 80 odst. 4 písm. a) správního řádu o přikázání nečinnému správnímu orgánu, aby v části, ve které byl nečinný, vydal rozhodnutí.

Jedním z úkolů sekretariátu je také zastupovat Etickou komisi před příslušnými soudy České republiky v řízeních o žalobách proti rozhodnutím nebo činnosti Etické komise a i v jiných řízeních. Proti rozhodnutí Etické komise byla v roce 2017 ve třech případech podána správní žaloba. V roce 2017 byly dvě žaloby proti rozhodnutí Etické komise Městským soudem v Praze zamítnuty. V současné době probíhá pět soudních řízení.

Etická komise	2012	2013	2014	2015	2016	2017	celkem
Počet jednání	9	11	14	13	14	14	75
Počet obdržených spisů	75	39	105	131	102	61	513
Projednáno Etickou komisí ČR	64	46	69	85	104	83	451
Meritorní rozhodnutí v právní moci	64	46	69	85	104 (98)*	83	451
Rozhodnuto o udělení osvědčení	4	8	15	7	10	16	60
Rozhodnuto o udělení postavení válečného veterána	0	0	1	0	1	1	3
Správní žaloba (z toho zamítnuta/zrušeno rozhodnutí Etické komise)	1 (1/0)	1 (0/0)	2 (1/0)	1 (1/0)	2 (0/0)	3 (2/0)	10 (5/0)

* Údaj v závorce představuje údaj publikovaný ve výroční zprávě za rok 2016, přičemž v mezidobí již všechna rozhodnutí nabyla právní moci.

Etická komise v roce 2017 vyřídila prostřednictvím svého sekretariátu rovněž 8 podání, která byla z důvodu nepříslušnosti podle § 12 správního řádu usnesením postoupena příslušným správním orgánům, a dále prostřednictvím sekretariátu odpovídala na podání či dotazy různých osob.

Sekretariát vyřídil v roce 2017 celkem 14 podnětů k zahájení přezkumného řízení ve smyslu § 94 odst. 1 správního řádu, přičemž v 9 z těchto případů neshledala Etická komise podmínky pro zahájení takového řízení a v 5 případech rozhodla o zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci orgánu prvního stupně. Etická komise také rozhodla v jednom případě z vlastního podnětu o zahájení přezkumného řízení, ve kterém rozhodla o zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci orgánu prvního stupně.

V roce 2017 bylo k Etické komisi podáno celkem 5 žádostí o obnovu řízení, přičemž v jednom případě bylo žádosti vyhověno, zbylá řízení o obnovu řízení nebyla do konce roku 2017 pravomocně ukončena.

V jednom případě účastník řízení požádal v rámci odvolacího řízení o učinění opatření proti nečinnosti, přičemž tato žádost byla shledána nedůvodnou.

V návaznosti na některé případy, které řešila Etická komise na svých zasedáních, bylo do současné doby vypracováno 6 „obecných závěrů“, které jsou k dispozici na internetových stránkách Etické komise. Tyto závěry mají sloužit zejména k informování širší veřejnosti o rozhodovací praxi Etické komise, a to i v případech, u kterých Etická komise předpokládala, že by se mohly týkat většího okruhu žadatelů.

1. K důsledkům realizace usnesení vlády č. 135 ze dne 6. února 1958 a usnesení vlády č. 256 ze dne 14. března 1958
2. K novým skutečnostem a návrhům na provedení nových důkazů uváděných v odvolacím řízení
3. K pojmu veřejnost dle § 3 odst. 4 zákona č. 262/2011 Sb. ve vztahu k tzv. verbovce StB, která probíhala na služebně StB
4. K posuzování spolupráce se zahraniční zpravodajskou službou ve smyslu ust. § 3 odst. 1 zákona č. 262/2011 Sb.

5. K posuzování pracovní persekuce jako odboje či odporu proti komunismu ve smyslu zákona č. 262/2011 Sb.
6. K posouzení vstupu do Francouzské cizinecké legie jako odboje či odporu proti komunismu ve smyslu zákona č. 262/2011 Sb.

Slavnostní předání dekretů oceněným účastníkům

Pro osoby, resp. jejich pozůstalé, v jejichž případech Etická komise změnila rozhodnutí Ministerstva obrany tak, že udělila osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu dle zákona č. 262/2011 Sb. (dále též jako „osvědčení“), sekretariát připravil dvě slavnostní předání pamětních dekretů a odznaků oceněným účastníkům třetího odboje, které se uskutečnilo 24. ledna 2017 a 26. září 2017.

Dne 24. ledna 2017 bylo předáno osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu **Jindřichu Hanzlíčkovi, Františku Bímovi, Ivo Fiedlerovi, Bohuslavu Hubálkovi a Karlu Žižkovi**. In memoriam bylo předáno osvědčení **Karlu Pokornému a Františku Matějkovi**.

Jindřichu Hanzlíčkovi, nar. 1936, udělila Etická komise osvědčení za jeho veřejné politické a společenské protikomunistické postoje vyjádřené aktivním vystupováním na demonstraci proti peněžní reformě konané v Plzni dne 01.06.1953 a psaním protikomunistických hesel od prosince 1954 do poloviny srpna 1955 v místě jeho tehdejšího zaměstnání.

Františku Bímovi, nar. 1925, udělila Etická komise osvědčení za jeho dlouhodobé protikomunisticky zaměřené postoje, které konsistentně zastával již od doby výkonu trestu nastoupeného dne 18.01.1950 a na nichž setrval v době po podmíněčném propuštění v roce 1964 a za jeho aktivní zapojení od 70. let 20. století do činnosti Sdružení bývalých politických vězňů ve Švýcarsku a časopisu Mukl.

Ivo Fiedlerovi, nar. 1928, udělila Etická komise osvědčení za aktivní působení v protikomunistické odbojové skupině okolo Zdeňka Slavíka, a to převážně ve druhé polovině roku 1949.

Bohuslavu Hubálkovi, nar. 1933, udělila Etická komise osvědčení za to, že se po svém odchodu do západního Berlína v roce 1952 vrátil zpět do Československa, kde plnil úkoly Václava Kučery, jenž byl napojen na zahraniční zpravodajskou službu demokratického státu; ve smyslu ust. § 5 zákona č. 262/2011 Sb. bylo Bohuslavu Hubálkovi přiznáno postavení válečného veterána.

Karlu Žižkovi, nar. 1950, udělila Etická komise osvědčení za aktivní působení ve skupině novojičinských studentů, kteří naplánovali a vykonali odbojové akce v období od podzimu 1968 do ledna 1970, jako například rozbití oken příslušníkovi StB, rozbití vývěšního štítu SČSP, šíření letáku k výročí upálení Jana Palacha, a dále za aktivní šíření časopisu Svědectví a knih Pavla Tigrida.

Karlu Pokornému, nar. 1926, zemř. 2015, udělila Etická komise osvědčení za poskytnutí pomoci a podpory Ladislavu Liptákovi v květnu 1950 s vědomím, že tento na území Československa jakožto agent britské zpravodajské služby vyvíjí ve prospěch této služby zpravodajskou činnost protikomunistického charakteru a skrývá se před bezpečnostními orgány.

Františku Matějkovi, nar. 1928, zemř. 2013 udělila Etická komise osvědčení za poskytnutí pomoci a podpory v roce 1948 Janu Karlíkovi s vědomím, že tento

na území Československa vyvíjí činnost protikomunistického charakteru a skrývá se před bezpečnostními orgány.

Dne 26. září 2017 bylo předáno osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu bylo předáno osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu **Ludmile Hermanové, Jaromíru Kampasovi, Ing. Ivanu Pokornému, Pavlu Votickému, Milanu Procházkovi, Jiřímu Novákovi a Stanislavu Šmicovi.** In memoriam bylo předáno osvědčení **Janu Přikrylovi, PhDr. Adolfu Žerdíkovi, Vladimíru Pavlů a Jaroslavu Melicharovi.**

Ludmile Hermanové, nar. 1936, udělila Etická komise osvědčení za to, že poskytla v roce 1956 pomoc agentu americké zpravodajské služby Lumíru Pavlíkovi, kdy se tohoto snažila chránit před tehdejšími bezpečnostními složkami v době jeho pobytu v bytě rodičů paní Ludmily Hermanové a dále že se snažila aktivně pomáhat při rozšiřování činnosti Lumíra Pavlíka.

Jaromíru Kampasovi, nar. 1927, udělila Etická komise osvědčení za svou protikomunistickou činnost spočívající především v rozšiřování nezpracovaných informací, kterou vyvíjel jako jednatel Svazu přátel USA v Jihlavě v době před 25.02.1948 a zároveň za své protikomunistické postoje zastávané v době nesvobody do svého zatčení v roce 1949, za něž byl závažně postižen.

Ing. Ivanu Pokornému, nar. 1964, udělila Etická komise osvědčení za šíření informací z poslechu rádia Hlas Ameriky a rovněž za vyhotovení a umístění v Domově mládeže v Ústí nad Labem dne 13.11.1982 na smutečně vyzdobené nástěnce písemného vyjádření nesouhlasu s komunistickým režimem.

Pavlu Votickému, nar. 1969, udělila Etická komise osvědčení za protikomunistickou činnost spočívající v autorství a vylepení protikomunistického plakátu dne 20.02.1986 na železniční zastávce v Lovosicích související s další jeho protikomunistickou činností spočívající ve zničení dvou sovětských vlajek.

Milanu Procházkovi, nar. 1935, udělila Etická komise osvědčení za aktivní působení v protikomunistické skupině Evžena Paloncého, které spočívalo v rozšiřování protikomunistických letáků, hlídání při vylepování protikomunistických plakátů vyhotovených k příležitosti výročí narození československého prezidenta Edvarda Beneše a doručování dopisů do mrtvých schránek.

Jiřímu Novákovi, nar. 1935, udělila Etická komise osvědčení za veřejné politické a společenské protikomunistické postoje kritizující komunistický režim a jeho představitele vyjádřené především od konce roku 1978 do února 1979, za což byl závažně postižen.

Stanislavu Šmicovi, nar. 1927, udělila Etická komise osvědčení za poskytnutí noclehu a podpory v roce 1949 Richardu Ledererovi s vědomím, že tento na území Československa vyvíjí protikomunistickou činnost ve spojení se západní zpravodajskou službou a skrývá se před bezpečnostními orgány.

Janu Přikrylovi, nar. 1913. zemř. 1949, udělila Etická komise osvědčení za aktivní působení v odbojové skupině „Světлана“ v březnu 1949, kdy byl nápomocen vyhledání bunkrů, kam by se mohli ukrýt lidé, kteří vstoupili po únoru 1948 do ilegality a dále rovněž ukryl množství zbraní odbojové skupiny „Světлана.“ Pan Jan Přikryl byl dne 12.07.1949 zastřelen příslušníky pohraniční stráže v blízkosti českoněmecké hranice při pokusu o její překročení.

PhDr. Adolfo Žerdíkovi, nar. 1928, zemř. 1999, udělila Etická komise osvědčení za aktivní působení v protikomunistické skupině Studentská křesťanská legie (SKŘEL), které spočívalo v kontaktování potenciálních členů protikomunistické skupiny SKŘEL za účelem jejich vstupu do skupiny, přičemž dále mimo jiné i schraňoval protikomunistické letáky skupiny.

Vladimíru Pavlů, nar. 1925, zemř. 1980, udělila Etická komise osvědčení za aktivní působení v protikomunistické skupině okolo Karla Matějky, které spočívalo v plnění funkce informační spojky, zajištění vyhotovení falešných dokladů pro Karla Matějku a plnění jeho dalších úkolů.

Jaroslavu Melicharovi, nar. 1921, zemř. 1993, udělila Etická komise osvědčení za poskytnutí noclehu, opakovanou materiální, finanční a další podporu Benediktu Bednářovi v roce 1949, s vědomím, že tento vykonává v Československu protikomunistickou činnost a je sledován bezpečnostními orgány, a za jeho aktivní zapojení do zakládání pobočky K-231 pro okres Brno-venkov.

Uvedených slavnostních předávání osvědčení se dále kromě členů Etické komise zúčastnili ministr kultury Mgr. Daniel Herman, senátor Jiří Oberfalzer, senátor PhDr. Tomáš Grulich, předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů PhDr. Emilie Benešová, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů Mgr. Zdeněk Hazdra, Ph.D., ředitelka Archivu bezpečnostních složek Mgr. Světlana Ptáčnicková, ředitel odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany, plk. gšt. PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA, předseda Správní rady Ústavu paměti národa v Bratislavě PaedR. ThDr. Ondřej Krajňák, Ph.D., ředitel Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR PhDr. Oldřich Tůma, Ph.D., zástupci Konfederace politických vězňů, zástupci Úřadu Vlády ČR a další čestní hosté.

Rozhodnuto o udělení osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu bylo v roce 2017 také v případě **Vladimíra Stehlíka, Miloslava Fikarta, Jana Havla, MUDr. Václava Bruny, Josefa Stejskala** a in memoriam v případě **kpt. Karla Šimka**.

Spolupráce

V rámci své činnosti spolupracuje Etická komise a její sekretariát s Ministerstvem obrany (odborem pro válečné veterány), zejména v rámci koordinačních schůzek, dále s Archivem bezpečnostních složek a Ústavem pro studium totalitních režimů, Státními oblastními a okresními archivy a také s Ústavem paměti národa v Bratislavě. Jednání Etické komise se mohou účastnit předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů a ředitel Archivu bezpečnostních složek nebo odborníci delegovaní těmito institucemi se souhlasem předsedy Etické komise. Etická komise na svá zasedání zve pravidelně také zástupce Konfederace politických vězňů a Úřadu vlády ČR.

Ostatní

Členové Etické komise se v roce 2017 rovněž zúčastnili pietních akcí k uctění památky obětí totalitních režimů a akcí souvisejících s významnými výročími.

Dne **7. května 2016** se uskutečnilo pietní shromáždění k uctění památky obětí komunismu v areálu hřbitova u krematoria v Praze-Motole. Pietní akt byl pořádán pod záštitou Konfederace politických vězňů České republiky, přičemž za Etickou komisi se jej zúčastnil její předseda Mgr. Jiří Kaucký, který uctil položením kytice památku obětí.

Dne **26. června 2017** se uskutečnil pod záštitou Sdružení bývalých politických vězňů ČR 1948 – 1989 pietní akt obětem rudého teroru z let 1948 – 1989 na čestném pohřebišti politických vězňů na hřbitově v Praze 8 – Ďáblicích. Pietního aktu se zúčastnili předseda Etické komise, Mgr. Jiří Kaucký, místopředseda Etické komise PhDr. Prokop Tomek, Ph.D. a členové Etické komise, Mgr. Miloš Rejchrt a PhDr. Petr Blažek, Ph.D. Při této příležitosti členové Etické komise uctili položením kytice památku obětí.

Na pietním aktu u Pomníku obětem komunismu na pražském Újezdě dne **27. června 2016** uctil památku obětí položením kytice člen Etické komise PhDr. Petr Blažek, Ph.D.

Téhož dne se členka Etické komise Ludmila Rakušanová zúčastnila pietního shromáždění organizovaného pod záštitou Vazební věznice Praha-Pankrác a Konfederace politických vězňů České republiky k uctění památky JUDr. Milady Horákové a dalších obětí politických procesů komunistického režimu v areálu pankrácké vazební věznice v Praze. Paní Ludmila Rakušanová uctila památku položením věnce.

Dne **17. listopadu 2017** si členové Etické komise jako pravidelně každý rok připomněli Den boje za svobodu a demokracii a uctili památku obětí totalitních režimů položením kytice u Památníku obětem komunismu v Praze na Újezdu. Za Etickou komisi se akce zúčastnili její předseda Mgr. Jiří Kaucký, místopředseda PhDr. Prokop Tomek, Ph.D., PhDr. Petr Blažek, Ph.D. a Mgr. Miloš Rejchrt, který pronesl u této příležitosti za účasti veřejnosti proslov.

Poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb.

Ve čtyřech případech vyřizoval sekretariát žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, přičemž třem žádostem vyhověl v plném rozsahu a požadované informace dle § 4 zákona č. 106/1999 Sb. poskytl.

Počet podaných žádostí o informace: 4

Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 1

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 1

Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladu na své vlastní zaměstnance a nákladu na právní zastoupení: 0

Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0

Počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0

Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: 0

Finanční, materiální a personální zajištění Etické komise

Na základě usnesení vlády České republiky o materiálním zabezpečení činnosti Etické komise č. 332 ze dne 9. května 2012 bylo na rok 2017 stanoveno finanční zajištění ve výši 8 828 tis. Kč, z toho na platy, ostatní osobní výdaje včetně sociálních výdajů 5 493 tis. Kč. Za rok 2017 bylo z těchto prostředků celkem vyčerpáno 4 885 tis. Kč

na platy členů Etické komise, zaměstnanců sekretariátu (včetně sociálního a zdravotního pojištění) a na dohody o pracovní činnosti, a dále přibližně 20 tis. Kč na nákup materiálu a služeb. Z uvedeného vyplývá, že z finančních prostředků rozpočtovaných na rok 2016 bylo na činnost sekretariátu a Etické komise samotné vyčerpáno cca 55 %.

V roce 2017 se sekretariát vyjma vysokého množství spisové agendy potýkal v druhé polovině tohoto roku rovněž s personální poddimenzovaností, kdy byl výkon agendy dle zákona č. 262/2011 Sb. v zásadě zajišťován čtyřmi zaměstnanci ve služebním poměru (vedoucím oddělení, právníkem, historikem a asistentkou). V průběhu roku 2017 bylo vyhlášeno výběrové řízení, které však skončilo, aniž by byl někdo z kandidátů výběrového řízení úspěšný. Důsledkem uvedeného je pak nadměrná délka řízení, kdy za stávající personální situace objektivně nelze dodržovat lhůty pro vydání rozhodnutí uvedené v § 71 správního řádu.

Novely zákona č. 262/2011 Sb.

V roce 2017 nevstoupily v účinnost žádné novely zákona č. 262/2011 Sb.

Novela jednacího řádu Etické komise

Na svém 67. jednání Etická komise přijala první novelu svého jednacího řádu, která předně v novém článku 8a zavedla institut „Osob přibraných k projednání věci.“ Cílem tohoto institutu je umožnit přibrat k projednávání věci osoby, u nichž Etická komise shledá důvod konzultovat je ve věci projednávaných bodů jednání a za tímto účelem je požádá o spolupráci, případně je přizve na své jednání. Smyslem úpravy je další zkvalitnění procesu řádného posouzení věci, přičemž z toho důvody mají být osoby přibrané k projednávání věci dle článku 8a především odborníci z oblasti práva či historie, osoby, které se odborně věnují problematice související s předmětem úpravy zákona č. 262/2011 Sb., a dále také držitelé osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu dle zákona č. 262/2011 Sb. Osoby přibrané k projednávání věci jsou povinny zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se v rámci seznamování se s podklady k jednotlivým věcem a v rámci jednání Etické komise dozvěděly.

Uvedená novela dále upravila kromě technických věcí také předkládání sekretariátem vyhodnocení zabezpečení plnění úkolů Etické komise dle zákona č. 262/2011 Sb., a to tak, že bude vyhodnocení předkládáno jednou ročně do 30.06. za předcházející rok.

Závěr

V roce 2017 Etická komise nadále plnila v celém rozsahu úkoly vyplývající jí ze zákona č. 262/2011 Sb., přičemž projednala jednak mimořádný nápad podnětů k zahájení přezkumného řízení, jednak značné množství spisů, které převýšilo spisový nápad. Ačkoliv se tak Etická komise posunula směrem ke snížení délky rozhodování, která narostla v období let 2014 a 2015, kdy byl nápad spisové agendy největší, délka řízení je stále poznamenána personálním oslabením jejího sekretariátu. Tento problém nicméně nelze vyřešit jinak než obsazením zbývajících dvou neobsazených služebních míst.